

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie industrie, onderzoek en energie

2011/2157(INI)

21.10.2011

ADVIES

van de Commissie industrie, onderzoek en energie

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake de herziening van het Europees nabuurschapsbeleid
(2011/2157(INI))

Rapporteur: Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. is verheugd dat in het kader van het ENB de samenwerking op energiegebied wordt versterkt; herinnert eraan dat het veiligstellen van de energievoorziening door middel van diversifiëring van de energiebronnen en vraagbeheersing en intensievere betrekkingen met de belangrijkste leveranciers en doorvoerlanden een prioriteit van het EU-energiebeleid blijft en dat de buurlanden in het oosten en in het zuiden een centrale plaats blijven innemen in het gecoördineerde externe energiebeleid van de EU; vraagt tevens om doeltreffende maatregelen om de toepassing van het solidariteitsbeginsel op energiegebied te waarborgen; is in dit verband verheugd over de mededeling van de Commissie over het externe energiebeleid en haar voorstel voor een besluit over het delen van informatie over intergouvernementele overeenkomsten;
2. vestigt de aandacht op het belang van het oostelijk partnerschap voor het waarborgen van de energievoorziening in de EU; onderstreept, gezien de aanleg van nieuwe verbindingen en pijpleidingen in de gassector, nieuwe verbindingen en netten in de elektriciteitssector, nieuwe infrastructuur en terminals voor LNG (vloeibaar aardgas) en nieuwe elektriciteitscentrales (op fossiele brandstoffen of hernieuwbare energie of nucleair), dat marktregels en transparante, eerlijke voorwaarden voor de doorvoer van en de handel in energie moeten worden vastgesteld, om voorspelbaarheid op lange termijn voor investeringen te creëren; onderstreept dat deze regels en voorwaarden bevorderlijk moeten zijn voor een hoog niveau van milieubescherming, democratische betrokkenheid en gezondheid en veiligheid;
3. is verheugd over het voorstel inzake de oprichting van een Europese Energiegemeenschap en is van mening dat dit een belangrijke stap kan vormen in de samenwerking met onze buurlanden;
4. is verheugd over de toetreding van Oekraïne en Moldavië tot het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap, aangezien dit potentieel een essentiële rol speelt bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het energievoorzieningsbeleid van de EU en een bijdrage levert aan de veiligheid van die landen;
5. is verheugd over alle pogingen tot versterking van het oostelijk partnerschap, met name de vlaggenschipinitiatieven van de Commissie inzake kmo's en inzake regionale energiemarkten en efficiënt energiegebruik; is van mening dat deze pogingen hun weerslag moeten vinden in het meerjarig financieel kader;
6. verzoekt de Commissie de aanleg, de verbetering en de ontwikkeling van slimme energienetwerken en infrastructuurknooppunten met de buurlanden van de EU te stimuleren, o.a. door middel van investeringen; onderstreept dat het van belang is prioriteit toe te kennen aan projecten van EU-belang, zodat zij sneller kunnen worden ontwikkeld en uitgevoerd; wijst met name op het belang van de aanleg en ontwikkeling van LNG-infrastructuur;

7. verzoekt de Commissie de strategie van de EU ten aanzien van de Zwarte Zee verder te ontwikkelen, omdat dit gebied, gelet op zijn geostrategische rol, een belangrijk onderdeel vormt van de externe energiestrategie van de EU en aanzienlijke mogelijkheden biedt op het gebied van continuïteit van de energievoorziening en diversifiëring van de aanvoer;
8. wijst nog eens op het belang van conventionele energie (olie en gas), hernieuwbare energie en energie-efficiëntie als aanjagers van de economische ontwikkeling in de buurlanden zowel ten oosten als ten zuiden van de EU, want daardoor ontstaat een nieuwe bron van inkomsten en werkgelegenheid, worden nieuwe lokale energiebronnen aangeboord, wordt de netinfrastructuur versterkt en kan een nieuwe industriële sector worden opgezet voor de vervaardiging van onderdelen; beseft dat een breder gebruik van hernieuwbare energie vaak wordt belemmerd door het ontbreken van stimulansen en door de beperkte capaciteit van de netwerken, waardoor zij momenteel stroom uit hernieuwbare energiebronnen onvoldoende kunnen opnemen en distribueren; verzoekt de Commissie de ontwikkeling en bevordering van lokale deskundigheid op deze terreinen, de overdracht van technische kennis, de snelle uitrol van slimme technologie en de ontwikkeling van gezamenlijke onderzoeksprojecten te stimuleren door steun te geven aan opleidingsprogramma's voor technische faculteiten, onderzoekscentra voor hernieuwbare energie en regelgevende instanties;
9. onderstreept de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking in het Donaugebied, dat als poort naar de westelijke Balkan geldt, de rol van de EU-strategie voor het Donaugebied bij de verbetering van de nabuurschapsbetrekkingen in Midden- en Zuidoost-Europa, en het feit dat deze strategie een aanzienlijke meerwaarde oplevert voor het EU-beleid voor Oost-Europa en daarmee een uitstekend middel voor de gehele Unie is om de politieke en economische samenwerking op de Balkan aan te zwengelen en zo het Europese integratieproces in deze regio te verbreden en te consolideren;
10. onderstreept dat het van belang is de ervaringen in de EU met de hervormingen van de energiesector te delen met de buurlanden, zoals Oekraïne, om aan de modernisering van hun gasdoorvoersysteem bij te dragen en transparante marktregels, milieubescherming en eerlijke voorwaarden voor de energiehandel te bevorderen;
11. merkt op dat aan nucleaire beveiliging en veiligheid hoge prioriteit moet worden toegekend in de dialoog tussen de EU en haar buurlanden, met name in gebieden met veel seismische activiteit; is van mening dat de EU in multilateraal overleg, o.a. onder auspiciën van het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA), dient te pleiten voor internationale, juridisch bindende kernveiligheidsnormen, en ernaar moet streven dat ook in de buurlanden van de EU kernveiligheidsbeoordelingen worden ingevoerd; wijst erop dat het delen van informatie op het gebied van nucleair onderzoek moet worden aangemoedigd, evenals de uitwisseling van technische en wetenschappelijke deskundigheid op dit gebied;
12. is verheugd over het voornemen van de Commissie om het integratie- en liberaliseringsproces op de energiemarkt te versnellen door de verdere convergentie van de regelgevingskaders te stimuleren, uitgaande van het werk van het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER); acht, niettegenstaande de terechte aandacht in het Energiegemeenschapsverdrag voor het risico van koolstoflekkage,

verbreding en verdieping van de Energiegemeenschap noodzakelijk om een behoorlijke marktwerking en rechtszekerheid voor investeringen te waarborgen; stimuleert gezamenlijke regelgevingsprojecten, zoals MEDREG, en de bevordering van geharmoniseerde, transparante en niet-discriminerende marktregels en de uitwisseling van knowhow en ervaring;

13. onderstreept dat in het Zwarte-Zeegebied de multilaterale samenwerking op energiegebied moet worden geconsolideerd, uitgaande van de leidende beginselen die zijn vastgesteld door de WTO en in het Verdrag inzake het Energiehandvest; pleit voor volledige integratie van de markten en het regelgevingskader op basis van de energie- en milieuwetgeving van de EU, en moedigt de landen in het ruimere Zwarte-Zeegebied aan tot toetreding tot het Verdrag inzake het Energiehandvest, terwijl het er ook voorstander van is dat de EU, de EIB en de EBWO steun verlenen voor de modernisering van de energie-infrastructuur in de ENB-landen;
14. herinnert de bij het Energiehandvest aangesloten leden aan hun verplichtingen uit hoofde van het verdrag en de bijbehorende wijzigingen en protocollen; onderstreept dat uitspraken na een geschillenbeslechting volledig moeten worden geëerbiedigd en uitgevoerd; moedigt aan dat de Noord-Afrikaanse landen die momenteel de status van waarnemer hebben, een volledig lidmaatschap krijgen;
15. is van mening dat de EU een betere samenwerking met de ENB-landen op energiegebied dient aan te moedigen om de continuïteit van de energievoorziening te waarborgen en de regels van de interne markt van de EU uit te dragen;
16. steunt verdere samenwerking op terreinen als industrie, kmo's, onderzoek, ontwikkeling en innovatie, ICT met inbegrip van de veiligheid van IT-systemen, ruimtevaart en toerisme; is verheugd over de voorstellen van de Commissie voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijk kennis- en innovatieruimte en een op ICT gebaseerde digitale economie, en verzoekt de lidstaten en buurlanden te bevestigen dat zij zich ervoor willen inzetten in die richting vooruitgang te boeken; wijst opnieuw op het belang van doeltreffende mechanismen om de handel en investeringen tussen de EU en haar buurlanden te faciliteren, teneinde handelspartnerschappen te versterken en de marktdeelnemers, met name kmo's, toegang te geven tot adequate, betrouwbare informatie over de handels- en investeringsvoorwaarden in partnerlanden;
17. wijst op de voordelen van initiatieven waarin de EU en haar buurlanden onderzoek gezamenlijk plannen; moedigt er met het oog daarop toe aan een sterkere coördinatie, samenwerking en synergie te bereiken tussen alle door de Middellandse Zeelanden gefinancierde nationale onderzoeksprogramma's en -activiteiten om de globale samenhang en doeltreffendheid van de activiteiten inzake milieuonderzoek in de regio te verbeteren, naar het voorbeeld van het gemeenschappelijke onderzoeksprogramma voor de Oostzee (BONUS 169);
18. onderkent de prestaties van het BSI-project (Black Sea Interconnection) bij de totstandbrenging van een regionaal onderzoeks- en onderwijsnetwerk in de bredere Zwarte Zeeregio en de dwarsverbanden met GEANT, en roept de Commissie op om steun te blijven verlenen aan in het Zwarte Zeegebied opgezette onderzoeksprojecten, zoals HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN en BSRN;

19. ziet uit naar de voorstellen van de Commissie voor het nieuwe Europees nabuurschapsinstrument (ENI), is verheugd over het "meer voor meer"-ijkpunt van de Commissie en moedigt verdere differentiëring, flexibiliteit en conditionaliteit bij de steunverlening aan; pleit voor een "landenbenadering" die zou kunnen uitmonden in "gedifferentieerde partnerschapscontracten" binnen het ENB; merkt op dat de financiële regels van de EU weliswaar volledig in acht moeten worden genomen, maar dat de weg naar EU-steun – voornamelijk ter ondersteuning van concrete projecten en minder voor advisering – gemakkelijk te bewandelen moet zijn en dat een rigide kader het streven naar uitmuntendheid niet mag belemmeren;
20. acht het van belang dat er gestreefd wordt naar een goed evenwicht tussen het oostelijke en het zuidelijke nabuurschap; verzoekt de Commissie het tempo te verhogen bij de afronding en uitvoering van associatieovereenkomsten, inclusief de DCFTA's (diepe en brede vrijhandelsovereenkomsten);
21. wijst erop dat het ENB moet worden gezien als een macroregionale strategie waarin de maatregelen van de EU en de lidstaten op regionaal niveau worden gecoördineerd; op Euromediterraan niveau zou een synergie kunnen worden gerealiseerd tussen een dergelijke strategie en de multilaterale projecten die in het kader van de Unie voor het Middellandse Zeegebied worden opgestart, zoals het mediterrane plan voor zonne-energie, de civiele veiligheid, snelle verbindingen over zee en de bestrijding van verontreiniging van de Middellandse Zee;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	20.10.2011
Uitslag eindstemming	+: 35 -: 0 0: 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Adam Gierek, Norbert Glante, Jacky Hénin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Herbert Reul, Jens Rohde, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Niki Tzavela, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Maria Badia i Cutchet, Jolanta Emilia Hibner, Sajjad Karim, Bernd Lange, Markus Pieper, Hannu Takkula, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann, Hermann Winkler
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Judith Sargentini